

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursurilor

învinuirea lui
Simion Carauș

(art.art.152 alin. (2) lit. e), 287 alin. (2) lit. b), 361 alin. (2) lit. b) Cod
penal)

*(Dosarul nr. Ira-1047/2023
Nr. PIGD 1-22057160-01-Ira-30062023)*

Recursurile inadmisibile; Imposibilitatea invocării în recurs a unor critici neformulate în apel; Recurs tardiv al condamnatului; Condițiile reparării prejudiciului biologic; Despăgubirea pentru prejudiciul moral de 50.000 de lei, pentru cauzarea vătămarilor corporale medii, nu este prea mică.

12 octombrie 2026

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Tatiana Bivol

Curtea de apel: Silvia Cekan, Sergiu Daguța, Dorin Dulgheru,

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursurile în cauza penală privind învinuirea lui Simion Carauș, în numele legii,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,

Sergiu Stratan,

Alexandru Negru, *judecători*,

constată următoarele:

PARTEA INTRODUCATIVĂ

1. Simion Carauș s-a născut în anul 1997 în raionul Sîngerei. El a fost învinuit în baza art. 287 alin. (2) lit. b), 152 alin. (2) lit. e) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal de huliganism, vătămarea intenționată medie a integrității corporale, săvârșită de mai multe persoane, și confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false.

2. Simion Carauș a fost apărât de avocatul Gabriela Corolevschi.

3. În prima instanță cauza a fost examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală. Simion Carauș a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b), 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, iar procesul penal a fost încetat, în temeiul art. 2 din Legea nr. 243/2021 privind amnistia. Simion Carauș a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal și, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a fost condamnat la 140 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

4. Instanța de apel a admis apelurile procurorului și părții vătămate, a casat parțial sentința și a pronunțat o nouă hotărîre. Simion Carauș, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) și art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, a fost condamnat la doi și respectiv cinci ani de închisoare. În temeiul art. 2 a Legii nr. 243/2021 privind amnistia, el a fost liberat de pedeapsă penală. Instanța a soluționat acțiunea civilă și cheltuielile de judecată.

5. La 13 aprilie, 04 mai și, respectiv, 02 august 2023, au declarat recursuri procurorul Vladislav Harti, partea vătămată Nicolae Donici, și inculpatul Simion Carauș.

6. Urmărirea penală în cauza nr. 2022870230 a fost pornită la 24 februarie și s-a terminat la 22 iulie 2022. Urmărirea penală în cauza nr. 2022480353 a fost disjunctă la 18 aprilie din cauza penală nr. 2018481172 și s-a terminat la 20 aprilie 2022. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 26 septembrie 2022, cauzele penale au fost conexe. Prima instanță a examinat cauza în perioada 21 aprilie - 09 noiembrie 2022. Instanța de apel a examinat cauza în perioada 02 decembrie 2022 - 07 martie 2023. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 30 iunie 2023.

ÎN FAPT

a. Învinuirea adusă

7. Simion Carauș a fost acuzat că, la 06 august 2018, aproximativ la ora 23:00, aflându-se în curtea blocului locativ nr. 28 din în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn, acționând împreună cu alte persoane identificate și în privința cărora a fost disjunsă cauza, i-au aplicat lui Nicolae Donici multiple lovituri cu pumnii și cu picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i vătămări corporale medii. Fapta a fost încadrată în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

8. Simion Carauș a mai fost învinuit că, la 06 august 2018, aproximativ la ora 23:00, aflându-se în curtea blocului locativ nr. 28, amplasat în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn, acționând împreună cu alte persoane identificate în privința cărora cauza a fost disjunsă, i-au aplicat lui Nicolae Donici multiple lovituri cu pumnii și cu picioarele peste diferite părți ale corpului. Conform raportului de expertiză judiciară din 16 octombrie 2018, lui i-a fost cauzat traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin contuzie cerebrală medie, fractura oaselor nazale cu deplasare, fractura peretelui lateral al orbitei stângi, fractura peretelui lateral și anterior al sinusului maxilar stâng, fractura peretelui medial al sinusului maxilar drept, fractura liniară a arcadei zigomatice pe stânga, plăgi contuze a feței, edem al țesuturilor moi la nivelul feței, care se califică ca vătămare corporală medie. Fapta a fost încadrată în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal.

9. Simion Carauș a mai fost învinuit că, în scopul dobândirii drepturilor de cetățean al României, a recurs la serviciile unor persoane neidentificate, care, au confecționat pe numele lui cartea de identitate a României, care ar fi fost emisă de SPCLLP Ploiești la 28 septembrie 2021. El a deținut și folosit document oficial fals până la 03 septembrie 2022, aproximativ până la ora 18:45 min., când a fost depistat și ridicat de la Oleg Pleșca în timpul controlului de frontieră la PTFS „Costești-Stîncă”, pe direcția de ieșire din Republica Moldova. Potrivit răspunsului parvenit de la Centrul Comun de Contact „Galați”, cartea de identitate a fost eliberată de autoritățile române pe numele unei alte persoane. Conform raportului de constatare tehnico-științific nr. 110, din 16 februarie 2022, cartea de identitate a României pe numele lui Simion Carauș este confecționată din hârtie sintetică, laminată pe ambele părți, cu utilizarea supraimprimărilor fluorescente de culoare galben-verzui sub formă de stemă, test repetat „România”, vizibil în raze UV-365 nm, cu utilizarea imprimantei cu jet de cerneală la realizarea plasei fond, imaginii titularului, rubricilor, textelor și nu corespunde metodei de confecționare a cărții de identitate autentice a României. Fapta a fost încadrată în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal.

10. În cadrul judecării cauzei, partea vătămată Nicolae Donici, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaz, a formulat o acțiune civilă prin care a solicitat încasarea din contul lui Simion Carauș a sumei de 60.000 de lei cu titlu de

prejudiciu moral, a sumei de 80.000 de lei cu titlu de prejudiciu biologic și cheltuielile de asistență juridică de 10.000 de lei.(f.d.191-222, vol. I).

b. Sentința

11. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală. La 09 noiembrie 2022, prin [sentința](#) Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, Simion Carauș a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e), art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și încetat procesul penal în temeiul art. 2 din Legea nr. 243/2021 privind amnistia. Simion Carauș a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal și condamnat la 140 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității. Instanța s-a pronunțat asupra corpurilor delictelor și a dispus încasarea de la Simion Carauș a 1.030 de lei în beneficiul statului, cu titlu de cheltuieli judiciare. În beneficiul lui Nicolae Donici s-a dispus încasarea a 1.000 de lei pentru prejudiciul moral, a 5.000 de lei pentru prejudiciul biologic și a 5.000 de lei pentru asistență juridică.

12. Instanța a constatat că partea vătămată a suportat suferințe fizice și psihice ca urmare a infracțiunii, a investigațiilor medicale și a recuperării. Raportul de expertiză judiciară din 16 octombrie 2018 confirmă vătămări corporale medii, constând în traumatism cranio-cerebral închis cu contuzie cerebrală medie, fracturi ale oaselor nazale, orbitei stângi, sinusurilor maxilare și arcadei zigomatice stângi, precum și plăgi contuze și edem facial. La evaluarea prejudiciului, instanța a luat în considerare declarațiile părții vătămate, raportul de expertiză și înscrisurile anexate acțiunii civile (f.d. 199–219). Apreciind cuantumul solicitat drept excesiv în raport cu circumstanțele cauzei, instanța a admis parțial acțiunea civilă și a acordat 1.000 de lei pentru prejudiciul moral și 5.000 de lei pentru prejudiciul biologic, considerând aceste sume echitabile. Cheltuielile de asistență juridică de 10.000 de lei au fost confirmate prin contractul nr. 07/22 și bonul de plată seria EH nr. 491653, ambele din 21 aprilie 2022 (f.d. 220–221). Aplicând criteriile necesității, caracterului real și rezonabil al cheltuielilor instanța a acordat 5.000 de lei, ținând seama de complexitatea cauzei și de munca efectiv prestată de avocat. În temeiul art. 228–229 din Codul de procedură penală, instanța a admis cererea procurorului și a dispus încasarea de la inculpat, în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare în cuantum total de 1.030 lei: câte 320 de lei pentru raportul de expertiză judiciară din 16 octombrie 2018 și raportul de constatare din 24 august 2018, precum și 390 de lei pentru raportul de constatare tehnico-științifică din 16 februarie 2022.

c. Procedura de apel

13. La 24 noiembrie 2022, procurorul Ina Mahu a declarat apel, solicitând casarea sentinței, recunoașterea vinovăției lui Simion Carauș și aplicarea pedepselor de cinci ani de închisoare pentru infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e) din Codul penal și de doi ani de închisoare pentru cea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b), cu încetarea ulterioară a procesului penal în temeiul

amnistiei. Pentru infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b) din Codul penal, el a solicitat 140 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității, cu reducerea limitelor de pedeapsă conform art. 364¹ alin. (8) din Codul de procedură penală, precum și admiterea acțiunii civile. Procurorul a susținut că amnistia este un temei de nereabilitare, astfel încât instanța trebuia să constate vinovăția inculpatului și să stabilească pedeapsa.

14. La 24 noiembrie 2022, partea vătămată Nicolae Donici și avocatul său, Vladislav Pantaz, au declarat apel, solicitând casarea sentinței, recunoașterea vinovăției lui Simion Cărauș pentru infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b) din Codul penal, condamnarea acestuia la un an de închisoare, cu aplicarea art. 90 din Codul penal, și admiterea integrală a acțiunii civile. Apelanții au invocat caracterul excesiv de blând al pedepsei și reducerea nejustificată a despăgubirilor pentru prejudiciul moral și biologic, precum și a cheltuielilor de asistență juridică. Aceștia au susținut că prima instanță nu a apreciat ansamblul probelor administrate, deși acestea erau suficiente, pertinente, concludente și veridice pentru a fundamenta pretențiile părții vătămate.

15. La 07 martie 2023, prin [decizia](#) Curții de Apel Chișinău, apelurile au fost admise, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre. Simion Carauș recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) și art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal a fost condamnat la doi și respectiv cinci ani de închisoare, și în temeiul art. 2 a Legii nr. 243/2021, privind amnistia a fost liberat de pedeapsă penală. Instanța a admis acțiunea civilă și a încasat din contul lui Simion Carauș în beneficiul părții vătămate Nicolae Donici suma de 30.000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, suma de 20.000 de lei, cu titlu de prejudiciu biologic și suma de 10.000 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

16. Instanța de apel a considerat că probele administrate, coroborate cu declarațiile inculpatului, confirmă vinovăția lui Simion Carauș. Ea a apreciat ca proporționale pedepsele de doi ani de închisoare pentru infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) din Codul penal și de cinci ani pentru cea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e), reținând totodată întrunirea condițiilor pentru aplicarea amnistiei. Instanța a admis parțial acțiunea și a dispus încasarea de la Simion Carauș a 30.000 de lei pentru prejudiciul moral, a 20.000 de lei pentru prejudiciul biologic și a 10.000 de lei pentru asistență juridică. Decizia motivată a fost pronunțată la 04 aprilie 2023. La 09 aprilie 2023 decizia a fost [plasată și publicată](#) pe portalul instanțelor de judecată.

d. Recursul

17. La 13 aprilie 2023, procurorul Vladislav Harti a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) din Codul de procedură penală. El a solicitat trimiterea cauzei la rejudecare pentru interpretarea eronată a circumstanțelor cauzei și aplicarea greșită a legii penale. Procurorul a susținut că faptele comise la 06 august 2018 urmau a fi calificate potrivit art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal

și art. 354 din Codul contravențional, fiind inadmisibilă aplicarea cumulativă a art. 152 și art. 287 din Codul penal. În sprijinul acestei poziții, el a invocat pct. 10 subpct. 4 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4 din 19 iunie 2006 și principiul *ne bis in idem*. Procurorul a subliniat că examinarea cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ din Codul de procedură penală nu înlătură obligația instanței de a califica corect faptele.

18. La 04 mai 2023, partea vătămată Nicolae Donici a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) din Codul de procedură penală, solicitând repunerea în termen, casarea deciziei, aplicarea unui an de închisoare pentru infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b) din Codul penal și admiterea integrală a acțiunii civile. El a considerat excesiv de blândă pedeapsa de 140 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității, invocând gravitatea faptei, antecedentele penale ale inculpatului și eschivarea acestuia de la urmărirea penală prin plecarea peste hotare. În privința despăgubirilor, el a susținut că instanța nu a apreciat obiectiv probele privind spitalizarea timp de 38 de zile, leziunile confirmate medico-legal, imposibilitatea de a mai practica sportul și suferințele fizice și psihice suportate.

19. La 02 august 2023, condamnatul a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 5), 6) și 12) din Codul de procedură penală, solicitând casarea deciziei și trimiterea cauzei la rejudecare. El a invocat examinarea cauzei în lipsa sa și neexpedierea copiilor apelurilor procurorului și părții civile, contrar art. 321 alin. (6) și art. 412 alin. (3) din același cod. El a mai susținut că partea vătămată primise 150.000 de lei de la coparticipantul Dionisie Cazacu și renunțase la acțiunea civilă prin cererea din 07 decembrie 2022, precum și că îi fuseseră acordate despăgubiri de la Simion Botnari. Aceste împrejurări trebuiau luate în considerare pentru a păstra caracterul compensatoriu al despăgubirilor și a evita o îmbogățire nejustificată. Totodată, el a criticat lipsa motivării deciziei și nevalorificarea anchetei sociale anexate la dosar, care atesta situația materială precară a familiei sale, problemele de sănătate și posibilitățile reduse de angajare.

20. La 03 iulie și, respectiv, 02 august 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței la recurs, însă nu a fost depusă nicio referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

21. Articolul 1422 Cod civil, la data comiterii faptei prevedea:

„(1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

(2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

(3) Reparația prejudiciului moral se face și în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității și în alte cazuri prevăzute de lege.”

22. Articolul 1423 Cod civil, la data comiterii faptei prevedea:

„(1) Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

(2) Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.”

23. Partea relevantă a art. 221 Cod de procedură penală este următoarea:

„(1) Acțiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești.

(2) Acțiunea civilă se intentează față de bănuit, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului.

(3) În cererea de intentare a acțiunii civile se arată cauza penală în procedura căreia urmează să fie intentată acțiunea civilă, cine și către cine intentează acțiunea, valoarea acțiunii și cerința de despăgubire. Dacă este necesar, partea civilă își poate concretiza pretențiile.”

24. Articolul 387 alin. (1) Cod de procedură penală prevede următoarele:

„(1) O dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.”

25. Cererile de recurs au fost depuse pînă la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

...

12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

...

16) norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție;

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

26. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

a. Recursul procurorului

27. Recursul nu a fost depus peste mai mult de 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate. Prin urmare, acesta a fost înaintat în termen.

28. Recursul procurorului se întemeiază pe art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală. Procurorul contestă încadrarea juridică a faptei reținută de instanța anterioară, solicitând schimbarea acesteia din art. 287 alin. (2) lit. b) din Codul penal în art. 354 din Codul contravențional. Procurorul susține că aplicarea cumulativă a art. 152 alin. (2) lit. e) și art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal constituie o încadrare juridică greșită. Având în vedere motivele recursului, acesta va fi examinat doar prin prisma temeiului prevăzut la pct. 12), care se referă la încadrarea juridică greșită a faptei săvârșite.

29. Potrivit art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiurile de recurs pot fi invocate numai dacă au fost invocate în apel, sau dacă încălcarea s-a produs în instanța de apel. Din cererea de apel a procurorului rezultă că acesta a contestat soluția privind aplicarea amnistiei, solicitând stabilirea pedepselor pentru infracțiunile prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) și art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal. În apel nu a fost invocată incompatibilitatea aplicării cumulative a acestor norme. Instanța de apel a păstrat încadrarea juridică reținută prin sentință, modificând soluția privind stabilirea pedepselor și liberarea de pedeapsă în temeiul amnistiei. Prin urmare, critica formulată pentru prima dată în recurs nu nu îndeplinește condiția prevăzută de art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală și nu poate fi examinată în recurs. Prin urmare, recursul este inadmisibil, deoarece nu se încadrează în temeiurile de recurs.

b. Recursul condamnatului Simion Carauș

30. La ziua înaintării recursului condamnatului, art. 422 din Codul de procedură penală prevedea un termen de 30 de zile pentru declararea recursului. Decizia integrală a Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 04 aprilie 2023. Recursul condamnatului Simion Carauș a fost depus la 02 august 2023, peste mai mult de 30 de zile. În prezenta cauză, termenul a început să curgă la 05 aprilie 2023 și a expirat la 05 mai 2023. Pentru curgerea termenului de recurs nu conta momentul la care decizia instanței de apel era primită de către recurent, însă acesta putea solicita repunerea în termen (încheierile nr. [1ra-800/2024](#), § 19, sau [1ra-1330/2023](#), § 20). Recurentul solicită repunerea în termen, susținând că a aflat despre decizia instanței de apel abia la 07 iulie 2023, când a recepționat cererea de recurs depusă de către procuror.

31. Simion Carauș cunoștea despre desfășurarea procesului penal împotriva sa. Acesta a primit rechizitoriul și a luat cunoștință de materialele cauzei penale (f.d. 166, vol. I). Prima instanță l-a citat la adresa indicată de el în cursul urmăririi penale, însă citația expediată pentru ședința din 18 iulie 2022 a fost restituită cu mențiunea „plecat” (f.d. 175, vol. I). Ulterior, fiind înștiințat telefonic, inculpatul s-a prezentat la ședința din 26 septembrie 2022, asistat de avocatul ales Gabriela Corolevschi, și a confirmat aceeași adresă de domiciliu (f.d. 178-179, vol. I). Prin intermediul apărătorului său, el a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ din Codul de procedură penală. Cauza a fost examinată în această procedură la 07 octombrie 2022, iar la 09 noiembrie 2022 a fost pronunțată sentința de condamnare. În aceste condiții, completul reține că recurentul cunoștea nu doar despre existența procesului penal, ci și despre faptul că în privința sa a fost pronunțată o sentință de condamnare susceptibilă de a fi supusă controlului judiciar în căile ordinare de atac.

32. Sentința a fost contestată cu apel de către procuror și partea vătămată. În cadrul procedurii de apel, instanța a întreprins măsuri pentru citarea legală a inculpatului la adresa comunicată de acesta. Avizul de recepție al citației expediate a fost restituit cu mențiunea că a fost recepționat de mama lui Simion Carauș (f.d. 21, vol. II). Cauza s-a aflat pe rolul instanței de apel în perioada 02 decembrie 2022 - 07 martie 2023. Deși avea cunoștință despre existența procesului și despre pronunțarea sentinței de condamnare, Simion Carauș nu s-a interesat de evoluția cauzei, nu s-a prezentat la ședințele instanței de apel, nu a informat instanța despre un eventual schimb de domiciliu și nu a invocat vreun impediment obiectiv care să fi făcut imposibilă participarea sa la examinarea apelurilor. Împrejurarea că recurentul susține că a aflat despre decizia instanței de apel doar după primirea recursului procurorului nu este suficientă pentru repunerea în termen. Din materialele dosarului rezultă că acesta cunoștea despre procedurile judiciare aflate în desfășurare, iar instanțele au întreprins măsurile necesare pentru informarea și citarea sa. De asemenea, decizia instanței de apel a fost pronunțată la 04 aprilie 2023. Decizia a fost [plasată și publicată](#) pe portalul

instanțelor judecătorești la 09 aprilie 2023, iar din materialele cauzei nu rezultă că condamnatul se afla în detenție și nu putea să o acceseze. Recurentul de asemenea nu a explicat care au fost acele circumstanțe obiective care l-au împiedicat să declare apelul în termen. Omisiunea declarării recursului în termenul legal nu poate fi atribuită unor circumstanțe independente de voința recurentului. Această concluzie corespunde practicii Curții Supreme de Justiție privind recursurile declarate tardiv de persoane care cunoșteau despre existența procesului, dar nu au manifestat diligența necesară pentru a urmări desfășurarea acestuia (încheierea nr. [1ra-589/2023](#), § 30).

33. Completul de asemenea notează că prevederile art. XI alin. (4) al Legii nr. 246/2023 nu sunt aplicabile cauzei. Scopul art. XI alin. (4) al Legii nr. 246/2023 nu a fost să repună recurenții în termenul de recurs, ci să ofere mai mult timp recurenților pentru a întocmi recursuri conform noilor temeuri de recurs în vigoare începând cu 01 septembrie 2023. Termenul de recurs în această cauză a expirat până la intrarea în vigoare a acestei legi. Un termen de recurs deja expirat nu mai poate fi prelungit printr-o lege nouă, deoarece aceasta aduce atingere principiului securității raporturilor juridice (încheierea nr. [1ra-1330/2023](#), § 24). Prin urmare, acest recurs este tardiv.

c. Recursul părții vătămate

34. Recursul părții vătămate Nicolae Donici a fost declarat la 04 mai 2023, înainte de expirarea termenului legal la 05 mai 2023. Prin urmare, acesta a fost înaintat în termen.

35. Criticile privind individualizarea pedepsei urmează a fi examinate prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală. În măsura în care recurentul invocă lipsa unui răspuns la argumentele decisive formulate în apel, critica privește și obligația de motivare, prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) din același cod.

36. Art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală se referă la individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale. Din alin. (1) al acestui articol rezultă că în recurs sunt reparate doar „erorile de drept”. Prin urmare, doar în cazul individualizării sancțiunii contrar prevederilor legale există temeiul de recurs prevăzut de pct. 10). Recurentul nu a indicat prevederile imperative care ar fi fost încălcate de instanțele de judecată atunci când au aplicat pedeapsa de 140 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității. În recurs, partea vătămată își exprimă nemulțumirea față de această decizie. Ea argumentează că pedeapsa este prea blândă și nu va duce la corectarea condamnatului. Aplicarea sau neaplicarea unei pedepse mai blânde ține de marja de discreție a judecătorului. Instanța poate admite un recurs în temeiul pct. 10) doar atunci când nu sunt întrunite condițiile legale pentru aplicarea unei pedepse și nu poate, în principiu, pune în discuție decizia instanțelor ierarhic inferioare cu privire la alegerea uneia din pedepsele alternative prevăzute pentru abaterea penală incriminată (*mutatis mutandis* încheierile nr. [1ra-405/2023](#), [1ra-674/2023](#), [1ra-968/2023](#),

[1ra-1459/2023](#)). Prin urmare, în această parte, recursul nu se încadrează în temeiurile de recurs.

37. Prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, recurentul critica modul de soluționare a acțiunii civile. Acest temei de recurs se referă la motivarea deciziei instanței de apel. El a fost interpretat în numeroase cauze (a se vedea hotărârile nr. [1ra-1081/2023](#), [1ra-1309/2023](#)).

38. Instanța reiterează că dezacordul cu motivarea instanței de apel nu cade sub incidența art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar temeiul invocat de recurent ce vizează aprecierea eronată a circumstanțelor speței și aplicarea incorectă a normelor de drept, ar trebui interpretat ca o obligație a instanței de apel să combată toate argumentele din apel care, dacă ar fi admise, ar schimba soluția instanței. Acest temei nu poate fi interpretat ca o obligație a instanței de a combate argumentele care nu pot avea vreun efect asupra soluției. Acesta este și standardul de motivare impus de art. 6 din CEDO (a se vedea hotărârile CtEDO [Moreira Ferreira v. Portugalia \(nr. 2\)](#), 2017, § 84; [IMH Suceava S.R.L. v. România](#), 2013, § 40). Instanța de apel poate, printr-o declarație generală, să respingă argumentul invocat în apel, subscriind motivării convingătoare a primei instanțe, pentru respingerea argumentului respectiv (a se vedea hotărârile CtEDO [Garcia Ruiz v. Spania](#), 1999, § 26; [Stepanyan v. Armenia](#), 2009, § 35).

39. Partea vătămată contestă cuantumul despăgubirilor pentru prejudiciul moral și biologic, susținând că instanța de apel nu a valorificat suficient durata spitalizării, consecințele vătămării sănătății și imposibilitatea de a mai practica sportul.

40. În cazul atingerii drepturilor personale nepatrimoniale prin comiterea unei infracțiuni violente, existența prejudiciului moral se prezumă, problema care trebuie soluționată fiind întinderea acestuia (încheierile nr. [1ra-659/2023](#), §§ 28–29, și nr. [1ra-1479/2023](#), §§ 14–15). Cuantumul despăgubirii se stabilește în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor, circumstanțele în care prejudiciul a fost cauzat, gradul de vinovăție al autorului și măsura în care despăgubirea poate oferi victimei o satisfacție echitabilă. Suma acordată trebuie să fie comparabilă cu despăgubirile stabilite în împrejurări similare, fără a pierde din vedere particularitățile cauzei (*mutatis mutandis* decizia nr. [1ra-1263/2023](#), §§ 29–30).

41. În cauza nr. [1ra-1263/2023](#), pentru huliganism care a determinat leziuni corporale ușoare, Curtea Supremă de Justiție a acordat 30.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, când, pe lângă leziuni, a fost deteriorat și automobilul victimei, iar leziunile au fost cauzate cu o rangă metalică. În cauza nr. [1ra-1311/2023](#), Curtea a considerat că despăgubirea de 20.000 de lei era suficientă pentru cauzarea prin huliganism violent a leziunilor corporale ușoare, fără alte daune aduse averii victimei. În schimb, în cauza nr. [1ra-252/2022](#), Curtea Supremă de Justiție a menținut despăgubirea de 50.000 de lei pentru aplicarea unor lovituri multiple cu un obiect dur contondent, posibil o rangă metalică, soldate cu leziuni

corporale ușoare. Pentru cauzare leziunilor corporale medii în accidente rutiere, Curtea Supremă frecvent a constatat că despăgubirea pentru dauna morală de 50.000 de lei a fost una suficientă (vezi, drept exemplu, încheierea nr. [1ra-974/2023](#)).

42. Instanța de apel a motivat majorarea compensației pentru prejudiciul moral, raportând-o la leziunile confirmate medico-legal, durerile suportate, investigațiile medicale și suferințele psihice asociate recuperării. La pct. 93–97 din decizia atacată, aceasta a examinat explicațiile părții vătămate și înscrisurile anexate acțiunii civile, stabilind o compensație de 30.000 de lei. Argumentele privind durata spitalizării și limitarea activităților sportive privesc gravitatea consecințelor vătămării și trebuie apreciate în contextul motivării în ansamblu. Lipsa unui răspuns separat la fiecare dintre aceste împrejurări nu echivalează, prin ea însăși, cu neexaminarea pretenției. Instanța de apel a recunoscut existența suferințelor fizice și psihice și a valorificat leziunile și necesitatea recuperării la stabilirea compensației.

43. Instanța de apel a dispus suplimentar încasarea a 20.000 de lei pentru prejudiciul biologic. La data faptei, 06 august 2018, Codul civil nu prevedea despăgubirea separată pentru prejudiciul biologic. Acest drept a fost introdus odată cu intrarea în vigoare la 01 martie 2019 a modificărilor la Codul civil. Consecințele vătămării puteau fi compensate potrivit normelor existente la ziua comiterii delictului, (art. 1422 și 1423 Cod civil), însă norma civilă ulterioară nu poate fi aplicată retroactiv.

44. Suplimentar, completul subliniază că, începând cu 01 martie 2019, art. 19 alin. (3) Cod civil definește prejudiciul biologic ca pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman, iar art. 2033 alin. (1) Cod civil prevede că, în caz de vătămare a integrității corporale sau a sănătății, se plătește o despăgubire separată pentru însăși vătămarea, pe lângă prejudiciul patrimonial și moral. În decizia nr. [1ra-296/2024](#), § 62, Curtea a reținut că leziunile ușoare, care au cauzat doar o dereglare de scurtă durată a sănătății, nu echivalau cu pierderea ori diminuarea unei capacități a corpului, iar acordarea prejudiciului biologic nu era justificată. În schimb, în decizia nr. [1ra-1112/2022](#), prejudiciul biologic a fost considerat dovedit acolo unde expertiza medico-legală atesta diminuarea capacității vitale de a merge și de a vorbi. Din cele de mai sus rezultă că simpla calificare medico-legală a leziunilor drept medii nu este, prin ea însăși, suficientă pentru acordarea prejudiciului biologic. Este necesară confirmarea pierderii ori diminuării permanente sau de lungă durată a unei capacități biologice (încheierea nr. [1ra-974/2023](#), § 41). Recurentul a susținut că el nu poate practica sportul, pe care îl practica până la cauzarea leziunilor, însă nu a dovedit prin probe medicale sau alte probe obiective că accidentul a avut asemenea consecințe permanente sau de lungă durată. Având în vedere art. 425 din Codul de procedură penală, suma acordată părții civile pentru prejudiciul biologic nu poate fi exclusă în urma admiterii recursului acesteia. Ea va fi totuși luată în calcul la aprecierea

despăgubirii totale acordate părții civile pentru suferințele cauzate prin infracțiune.

45. În total, partea civilă a obținut o despăgubire de 50.000 de lei pentru vătămările cauzate prin infracțiune. El pretindea 60.000 de lei. Având în vedere despăgubirea totală acordată pentru vătămări, cauzele menționate în para. 40, și motivarea deciziei instanței de apel, argumentele recurentului nu sunt suficiente pentru admiterea recursului. Prin urmare, recursul lui Nicolae Donici, în partea referitoare la soluționarea acțiunii civile, este vădit neîntemeiat.

Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2), 3) și 4) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibile recursurile declarate de către procurorul Vladislav Harti, partea vătămată Nicolae Donici și inculpatul Simion Carauș, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Sergiu Stratan

Alexandru Negru

Digitally signed by Bleșceaga Stella
Date: 2026.10.13 11:57:57 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

